

Eduskunnan talousvaliokunnalle

Sähköpostitse: TaV@eduskunta.fi

Viite: Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain ja sähköntoimitusten vertailuvälineestä annetun lain muuttamisesta (HE 197/2024 vp, jäljempänä ”hallituksen esitys”)

Elenia Verkko Oyj:n lausunto

Elenia Verkko Oyj (”Elenia”) kiittää mahdollisuudesta saapua kuultavaksi viitatusta hallituksen esityksestä ja lausuu seuraavaa:

1. YHTEISLASKUTUS

1.1. Taustaa

Elenia on Suomen toiseksi suurin jakeluverkonhaltija ja verkkopalveluyhtiö, joka palvelee 440 000 asiakasta Kanta- ja Päijät-Hämeessä, Pirkanmaalla, Keski-Suomessa sekä Etelä- ja Pohjois-Pohjanmaalla.

Elenia on osallistunut energia-alan yhteislaskutusta koskevien käytäntöjen luomiseen jo 2000-luvun alusta lähtien. Elenia on osallistunut muun ohella työ- ja elinkeinoministeriön älyverkkotyöryhmään sekä kehittänyt ja soveltanut sopimusperusteisia yhteislaskutusjärjestelyjä eri vähittäismyyjien kanssa vuodesta 2018 alkaen. Kokemukset sopimusperusteisesta yhteislaskutuksesta ovat olleet kannustavia. Elenia kannattaa tehokkaasti ja tasapuolisesti toimivan sekä kunkin osapuolen oikeudet turvaavan yhteislaskutusjärjestelmän luomista ja tunnistaa yhteislaskutuksen hyödyt asiakkaille ja koko energia-alalle.

1.2. Lausuntovaiheessa esitetty yhteislaskutusmalli oli kohtuullinen markkinatoimijoille

Markkinatoimijoiden voimin edistetty yleisen yhteislaskutusjärjestelyn kehitystyö kulmoinui sähkömarkkinalain muutosta koskevassa luonnoksessa hallituksen esitykseksi (luonnos hallituksen esitykseksi eduskunnalle sähkömarkkinalain ja sähköntoimitussopimusten vertailuvälineestä annetun lain muuttamisesta, VN/1514/2022, jäljempänä ”lausuntoluonnos”), josta työ- ja elinkeinoministeriö pyysi lausuntoja syksyllä 2024.

Lausuntoluonnoksessa esitetty yhteislaskutuksen toteutusmalli oli yhtenevä toimialalla sovellettujen sopimusperusteisten yhteislaskutusjärjestelyiden kanssa. Lausuntoluonnoksessa esitetyn toimintatavan mukaan luottotappioriskin loppuasiakkaan maksulainlyönneistä kantaa vähittäismyyjä¹:

Yhteislaskutuksessa myyjä laskuttaisi sähkönkäytön ja -jakelun suoraan asiakkaalta ja tilittäisi jakeluverkonhaltijan osuuden sille sovitussa maksuaikataulussa. Myyjä lähettäisi asiakkaalle maksumuistutuksen ja vastaisi maksamattomia yhteislaskuja koskevasta perintätoimista sekä kantaisi luottotappioriskin myös sähkönjakelua koskevan laskusumman osalta. Yhteislaskutuksen edellyttämä jakeluverkonhaltijan ja vähittäismyyjän välinen tiedonvaihto toteutettaisiin Datatubissa.

Riskinjakoa koskeva ratkaisu on perusteltu, koska kukin vähittäismyyjä voi itse päättää tarjoaako se yhteislaskutusta asiakkailleen ja vastaa yksin saatavienhallinnasta.

¹ Lausuntoluonnos (VN/1514/2022), s. 24.

Vähittäismyyjä kykenee yksin hallitsemaan asiakassataviin liittyvää luottotappioriskiä. Jakeluverkonhaltija ei voi vaikuttaa vähittäismyyjän saatavienhallintaprosesseihin eikä loppuasiakkaan maksukäyttäytymiseen. Jakeluverkonhaltija ei voi kohtuudella kantaa luottotappioriskiä saatavista, joiden perintään se ei voi vaikuttaa.

Riskinjakoa koskeva lähtökohta on huomioitu lausuntoluonnoksen vaihtoehtoisia toteutustapoja koskevassa osassa, jonka tekstin mukaan luottotappioriskin kohdentuminen jakeluverkonhaltijalle olisi ongelmallista²:

Yhteislaskutuksen toteutusvaihtoehtona voitaisiin lisäksi nähdä malli, jossa vähittäismyyjä ja jakeluverkonhaltija vastaisivat kumpikin osaltaan loppuasiakkaan maksamattomista laskuista johtuvista luottotappioista. Tämän arvioidaan kuitenkin olevan ehdotetun yhteislaskutusmallin yhteydessä ongelmallista etenkin jakeluverkonhaltijan näkökulmasta, sillä yhteislaskutuksessa jakeluverkonhaltija ei hallinnoi laskutusprosessia. Jakeluverkonhaltijalla ei tällöin ole mahdollisuutta omilla toimillaan pienentää luottotappioriskiä, eikä sillä toisaalta ole myöskään kontrollia siihen, tekeekö vähittäismyyjä laskutuksessaan kyseisiä toimia.

Elenia kannatti lausuntoluonnoksessa esitettyä yhteislaskutusmallia.

Lausuntokierroksen jälkeen yhteislaskutuksen toteutustapa on kuitenkin yllättäen muutettu vastaamaan aiemmin ongelmalliseksi todettua toteutustapaa. Muutos on olennainen ja tekee hallituksen esityksessä nyt esitetystä yhteislaskutusjärjestelmästä jakeluverkonhaltijoille kestävämmän.

Keskeisesti hallituksen esityksessä kuvattu yhteislaskutusjärjestely i) heikentää jakeluverkonhaltijoiden saamisoikeuksien hallintaa ja rajoittaa omaisuudensuojaa olennaisesti tavalla, jota hallituksen esityksessä ei ole huomioitu ja joka ei ole oikeassa suhteessa rajoituksella tavoiteltuun päämäärään, ii) heikentää kassavirran ennustettavuutta ja aiheuttaa perusteettoman rahoitusasemaa koskevan riskin, joka vaikuttaa jakeluverkonhaltijoiden liiketoimintaedellytyksiin ja iii) sivuuttaa tekniset kyvykkyydet, joita hallituksen esitykseen muutettu toteutustapa edellyttäisi lausuntoluonnoksessa kuvattuun toimintamalliin verrattuna.

1.3. Hallituksen esityksen mukainen yhteislaskutusmalli rajoittaa olennaisesti jakeluverkonhaltijoiden omaisuudensuojaa

Kuten hallituksen esityksessä on todettu, yhteislaskutusta koskevat säännökset ovat ”*perustuslain turvaaman omaisuudensuojan ja käyttöoikeuksien rajoitusten – – kannalta merkityksellisiä säännösehdotuksia*”.³ Omaisuudensuojaa koskevia vaikutuksia ei kuitenkaan ole tosiasiasa lainkaan arvioitu. Sen sijaan hallituksen esityksessä on tyydytty yksioikoisesti toteamaan, että yhteislaskutusjärjestely olisi ”*teknisluonteinen järjestely saatavien perimiseen*”, eikä se sinänsä muodostaisi varallisuusoikeuksiin kohdistuvaa rajoitustoimenpidettä.⁴

Toisin kuin hallituksen esityksessä todetaan, yhteislaskutusmalli ei esitetyssä muodossaan ole yksinomaan ”teknisluonteinen järjestely saatavien perimiseen”.

Todellisuudessa jakeluverkonhaltijan saamisoikeuksien hallinta, mukaan lukien oikeus mahdollisten maksujärjestelyjen tai -sopimusten tekemiseen jakeluverkonhaltijan loppuasiakkaiden kanssa, annettaisiin suoraan lain nojalla jakeluverkonhaltijan vaikutuspiiriin ulkopuolella olevalle yhdelle tai useammalle vähittäismyyjälle. Ehdotetun sääntelyn mukaan:

- jakeluverkonhaltijalla ei olisi mahdollisuutta kieltäytyä yhteislaskutuksesta (105 j §);
- vähittäismyyjällä olisi ilman erillistä sopimusta oikeus periä jakeluverkonhaltijan osuus yhteislaskusta loppukäyttäjältä ja toimia yhteislaskun velkojana (105 k §:n 1 momentti);

² Lausuntoluonnos VN/1514/2022, s. 40.

³ HE 197/2024 vp, s. 82.

⁴ *ibid.*

- jakeluverkonhaltija ei saisi periä saataviaan loppukäyttäjältä sinä aikana, kun vähittäismyyjä toimii velkojana (105 k §:n 2 momentti) ja
- jakeluverkonhaltija olisi sidottu vähittäismyyjän loppukäyttäjän kanssa tekemiin sopimuksiin maksuajasta, maksutavasta tai muusta saatavan maksamiseen liittyvästä järjestelystä (105 k §:n 2 momentti).

Jakeluverkonhaltija on pakotettu yhteislaskutukseen, mutta samaan aikaan lainsäädännöllä poistettaisiin jakeluverkonhaltijan mahdollisuus hallita saataviaan. Jakeluverkonhaltijalla ei olisi vaikutusmahdollisuutta perintätoimiin eikä näkyvyyttä asiakkaan maksukäyttäytymiseen. Ehdotettu sääntely muodostaisi jakeluverkonhaltijoiden varallisuusoikeuksiin kohdistuvan olennaisen rajoitustoimenpiteen.

Vähittäismyyjät tarjoavat asiakkailleen yhteislaskumallia saadakseen kilpailuetua suhteessa muihin vähittäismyyjiin, ja kilpailuetu mahdollistetaan siirtämällä luottotappioriski jakeluverkonhaltijalle. Elenia pitää ratkaisua kohtuuttomana.

Mikäli jakeluverkonhaltijoiden mahdollisuus hallita omia saataviaan ja näihin liittyviä luottotappioriskejä poistettaisiin lainsäädännöllä, on kohtuutonta, että jakeluverkonhaltijat kantaisivat luottotappioriskin saatavista, joiden perintätoimiin ne eivät ehdotetun sääntelyn perusteella voisi vaikuttaa.

Yhteislaskutusjärjestely ei Elenian käsityksen mukaan olisi omaisuudensuojan kannalta ongelmallinen, mikäli luottotappioriskin kantaisi lausuntoluonnoksessa esitetyn ajatuksen mukaisesti taho, jolla on tosiasiallisesti mahdollisuus vaikuttaa perintätoimien toteutukseen ja onnistumiseen (vähittäismyyjäyhtiö).

1.4. Ehdotettu yhteislaskutusmalli heikentää merkittävästi liiketoiminnan ennustettavuutta

Mikäli jakeluverkonhaltijan saamisoikeuksien hallinta osoitettaisiin ehdotetun sääntelyn mukaisesti yhdelle tai useammalle vähittäismyyjälle, jakeluverkonhaltijan kassan kierto olisi jatkossa sidottu sen vaikutuspiiriin ulkopuolella olevien vähittäismyyjiä toimintaan.

Ehdotetun sääntelyn perusteella jakeluverkonhaltija on sidottu muun muassa vähittäismyyjän ja jakeluverkonhaltijan loppukäyttäjän välillä laadittuihin maksusopimuksiin (ehdotetun 105 k §:n 2 momentti). Kassan kierron (saamisoikeuksien hallinnan) ohjaaminen pois jakeluverkonhaltijoilta heikentää merkittävästi jakeluverkonhaltijan liiketoiminnan ennustettavuutta. Liiketoiminnan ennustettavuuden heikkeneminen voi pahimmillaan vaikuttaa muun muassa jakeluverkonhaltijoiden rahoituksen järjestämiseen ja pakottaa jakeluverkonhaltijat turvautumaan esimerkiksi kustannuksiltaan korkeampaan lyhytaikaiseen rahoitukseen.

1.5. Ehdotettu vakuusjärjestely ei turvaa jakeluverkonhaltijan oikeuksia

Ehdotetulla vakuuksilla koskevalla sääntelyllä ei kyetä turvaamaan jakeluverkonhaltijan asemaa, koska vakuusjärjestely kohdistuisi yksinomaan vähittäismyyjästä johtuviin *"tilityksen puutteisiin tai laiminlyönteihin"* (ehdotetun 105 j §:n 2 momentti), ei asiakkaalta olevien saatavien määrään. Vakuusjärjestelyn alaa olisi säännöstekstissä laajennettava kattamaan selvästi myös asiakkaan maksulaiminlyönneistä aiheutuvat luottotappiot.

Vakuusjärjestelyä koskevassa sääntelyssä pitäisi lisäksi huomioida jakeluverkonhaltijan asema tilanteessa, jossa vähittäismyyjän maksukyky alenee tai sen voidaan perustellusti epäillä alentuvan yhteislaskutuksen elinkaaren aikana. Ehdotetun sääntelyn mukaan *"jakeluverkonhaltija voi kieltäytyä yhteislaskutuksen järjestämisestä, mikäli vähittäismyyjä ei aseta riittävää vakuutta"*. Edellytyksenä vakuusvaatimukselle on kuitenkin, että *"vähittäismyyjän luottokelpoisuus on julkisesti saatavilla oleviin kriteereihin perustuen alentunut"* (samoin ehdotetun 105 j §:n 2 momentti). Jakeluverkonhaltijan oikeus vaatia vakuutta syntyy liian myöhään, mikäli vähittäismyyjän maksukyky alenee tai vähittäismyyjä muuten laiminlyö yhteislaskutukseen liittyviä velvoitteitaan.

yhteislaskutusjärjestelyn käynnissä ollessa. On epätodennäköistä, että vähittäismyyjä olisi tällaisessa tilanteessa halukas tai kykenevä asettamaan vakuuden jakeluverkonhaltijan saatavien turvaamiseksi. Jakeluverkonhaltijan ainoaksi oikeussuojakeinoksi jää mahdollisuus keskeyttää yhteislaskutusjärjestely, mikä ei riitä turvaamaan jakeluverkonhaltijan saatavia, joiden peruste on syntynyt ennen yhteislaskutusjärjestelyn päättämistä.

1.6. Ehdotettu yhteislaskutusmalli sivuuttaa sekä puutteet teknisissä kyvykkyyksissä että järjestelmäkehityksen kustannukset

Hallituksen esityksessä on sinänsä oikein esitetty, että yhteislaskutusjärjestelmä vaatisi järjestelmäkehitystä ja aiheuttaisi kustannuksia sähkömarkkinaosapuolille. Hallituksen esityksessä on viitattu muun muassa lausuntopalautteessa esitettyyn arvioon markkinatoimijakohtaisista muutuskustannuksista.⁵

Elenia huomauttaa, että lausuntopalautteen yhteydessä muutuskustannuksia on arvioitu yksinomaan suhteessa lausuntoluonnoksessa esitettyyn toteutusmalliin, jossa jakeluverkonhaltija laskuttaa vähittäismyyjää. Lausuntopalautteessa esitetyt arviot järjestelmäkehityksen tarpeista tai kustannusvaikutuksista eivät sovellu hallituksen esityksessä ehdotettuun toteutustapaan.

Hallituksen esityksen mukainen tiedonvaihto ja tilannekuvan ylläpito ei ole toteutettavissa sähkömarkkinoiden keskitetyn tiedonvaihdon järjestelmän ("Datahub") tai sähkömarkkinaosapuolten saatavienhallinnan järjestelmien olemassa olevilla kyvykkyyksillä. Datahubin järjestelmäkehitys, tiedonvaihdon edellyttämä lisäkapasiteetti ja yritysten reskontrajärjestelmien kehitystarpeet lisäävät yhteislaskutusmallin toteuttamisen kustannuksia merkittävästi lausuntoluonnokseen verrattuna. Lisäkustannuksia aiheutuu sekä kertaluontoisista kehityskuluista, uusien toimintamallien luomiseen tarvittavista henkilöresursseista sekä jatkuvaan palvelutuotantoon kohdistuvista kustannuksista. Myyntireskontrajärjestelmä ei nykyprosessiin pohjautuen tunnista yksittäisiä jakeluverkonhaltijan läpilaskutettavia laskuja avoimiksi, viitenumerollisiksi saataviksi, joille pystyisi maksuja kohdistamaan. Lisäksi vähittäismyyjän mahdollisesti laskuttamia luottotappioita ei pystytä kohdistamaan ostoreskontran ja myyntireskontran välillä, sillä ne ovat kaksi eri osakirjanpidon järjestelmää. Nämä puutteet aiheuttavat mm. sen, että jakeluverkonhaltijan saamisten kirjanpito ja loppuasiakkaiden kokonaisvelka ei pysy enää ajan tasalla. Kustannuksia aiheutuu myös maksuliikenteen asianmukaisen kirjausketjun (audit trail) toteuttamisesta, mitä Elenian käsityksen mukaan ei ole riittävästi huomioitu hallituksen esityksessä.

Elenia huomauttaa vielä, että saatavia koskevaa tiedonvaihtoa (kuten saatavien tilannetietoja tai maksulaiminlyöntejä) ei ole huomioitu ehdotetun lain 49 a §:ssä. vaikka ehdotetun 105 i §:n mukaan *"vähittäismyyjän on ilmoitettava jakeluverkonhaltijalle loppukäyttäjän maksulaiminlyönneistä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon yksikön kautta"*.

1.7. Yhteislaskutusta koskeva ratkaisuesitys

Mainittu huomioiden Elenia esittää, että yhteislaskutuksen toteutusmalli muutetaan vastaamaan perusajatukseltaan lausunnolla ollutta luonnosta hallituksen esityksestä (VN/1514/2022), erityisesti luottotappioriskin kohdistumisen osalta. Elenian käsityksen mukaan malli ei ole ongelmallinen omaisuudensuojan kannalta, mikäli jakeluverkonhaltija laskuttaisi yhteislaskutuksen piirissä olevat saatavansa ainoastaan yhteislaskutuksesta vastaavalta vähittäismyyjältä ja voisi tällöin itse hallita omia saamisoikeuksiaan. Vähittäismyyjä puolestaan laskuttaisi loppukäyttäjää ja vastaisi mahdollisten saatavien perinnästä omaan lukuunsa. Lausuntoluonnoksen mukainen toimintamalli olisi lisäksi toteutettavissa pitkälti olemassa olevilla teknisillä kyvykkyyksillä hyödyntäen.

⁵ HE 197/2024 vp, s. 37.

Vähittäismyyjän rahoitusaseman turvaamiseksi jakeluverkonhaltija voisi laskuttaa vähittäismyyjää kuukausittain pidennetyllä maksuehdolla (esimerkiksi kahden tai kolmen kuukauden maksuaika), jolloin vähittäismyyjällä on mahdollisuus huolehtia laskunkierrosta ja tarvittaessa muistuttaa loppuasiakasta ilman, että vähittäismyyjä joutuu ”luotottamaan” verkonhaltijan osuutta yhteislaskusta.

2. MARKKINAPOHJAINEN KUORMANOHJAUS

Elenialla tarjoaa uusilla sähkömittareillaan monipuolisen kuormanohjauspalvelun asiakkailleen osana verkkopalvelumaksua. Palvelu on jo käytettävissä 330 000 asiakkaalla ja vuoden lopussa kaikilla.

Hallituksen esitykseen kirjattu ehdotus sähkömittareiden hyödyntämisestä asiakkaiden kuormien ohjaukseen on kannatettava ja helpottaa Elenian käsityksen mukaan asiakkaiden mahdollisuutta osallistua sähkömarkkinoiden joustoihin:

”Jos loppukäyttäjä ei tee 1 momentissa tarkoitettua valtuutusta, jakeluverkonhaltijan on jatkettava loppukäyttäjällä jo käytössä olleen loppukäyttäjän verkkopalvelutuotteen mukaisen tai tämän kanssa sovitun kuormanohjauksen toteutusta. Loppukäyttäjän verkonhaltijan on aktivoitava kuormanohjaukseen loppukäyttäjän verkkopalvelutuotteen mukainen kuormanohjaus tai muu loppukäyttäjän kanssa sovittu kuormanohjauksen toteutus 1 momentissa tarkoitettua valtuutuksen päättyessä, jollei loppukäyttäjä tee uutta valtuutusta.”

On asiakkaiden etu, että myös jakeluverkonhaltijat voivat tarjota perinteistä yöaikaan (klo 22—07) sijoittuvaa aikaohjausta monipuolisempaa kuormanohjausta asiakkaille, jolla ei ole tai jotka eivät halua tehdä markkinaehtoista kuormanohjaussopimusta.

Jakeluverkonhaltijan tarjoamassa kuormanohjauksessa asiakas päättää itse ohjauksen kriteereistä ja aikatauluista eli jakeluverkonhaltija ei tee ohjauksien määrittelyä asiakkaan puolesta tai omien tarpeidensa takia. Monipuolinen kuormanohjaus on jo nyt mahdollista usean jakeluverkonhaltijan toimesta ja monen asiakkaan käytössä. Haluamme korostaa, että useat jakeluverkonhaltijat ovat tarjonneet mahdollisuutta siirtää omia kuormiaan asiakkaan toivomiin ajankohtiin. Mikäli luovutaan asiakkaan mahdollisuudesta määrittää itse kuormien ohjaaminen, asiakaskokemus tutkimuksemme mukaan heikkenee. Lisäksi mikäli jakeluverkonhaltijan tarjoama kuormanohjaus kielletään, asiakkaiden asema heikkenee merkittävästi, koska sähkömittareiden kuormanohjausta hyödyntäviä markkinaehtoisia palveluja ei ole toistaiseksi tarjolla eikä ole täyttä varmuutta markkinan syntymisestä. Selvennykseksi on syytä todeta, että jakeluverkonhaltija ei saa mahdollistaa kuormanohjaustoiminnallisuutta silloin, kun asiakas on valtuuttanut toisen osapuolen ohjaamaan kuormiaan.

Teimme laajan kyselyn 16.-29.9.2024 aikasähköverkkopalvelutuotetta (”yösähkö”-tuote) käyttäville asiakkaillemme Elenian kuormanohjauspalvelusta, sen mahdollisuuksista ja esteistä. Kyselyyn vastasi 2649 asiakasta. 90 % palvelua käyttäneistä vastaajista näkee saaneensa taloudellista hyötyä kuormanohjauksella ja vain 14 %:lla palvelu on vaikuttanut asumismukavuuteen, tällöinkin usein positiivisesti. Kyselyssä kysimme myös, kenen tulisi hoitaa kotitalouden sähkökuormien ohjaaminen 1374 asiakastamme vastasi kysymykseen. Vastaajista 40 % haluaa ohjata kuormia itse. 57 % haluaa pitää mahdollisena ohjaukset itse sekä toisen osapuolen toimesta. Vain 3 % haluaa jättää ohjaukset täysin toisen osapuolen tehtäväksi.

Mielestämme on välttämätöntä, että tarvittavilta osin laaditaan tai kehitetään alan sopimusehtoja huomioimaan kuormanohjaukseen liittyvät erilaiset käytännöt, kuten palvelutasovaatimukset ja virhetilanteiden vastuut sekä taloudelliset seuraamukset lukuisien osapuolien kesken.

Markkinaehtoisien kuormanohjausrajapinnan toteuttamiseen liittyy vielä avoimia asioita, jotka tulee ratkaista jakeluverkonhaltijoiden ja markkinatoimijoiden kesken ennen kuin yhtiöissä on mahdollista tehdä varsinaista toteutusta. Mikäli avoimien asioiden ratkominen viivästyy, vaikuttaa tämä suoraan käyttöönottoaikatauluihin yhtiöissä. Lisäksi asiakas on väliinputoaja, mikäli edellä mainittuja käytäntöjä, palvelutasovaatimuksia, virhetilanteita ym. ei ole jakeluverkonhaltijoiden ja markkinatoimijoiden kesken sovittu.

3. JAKELUMAKSUJEN RAKENTEIDEN YHTENÄISTÄMINEN JA TEHOPOHJAISEN HINNOITTELUN EDISTÄMINEN

Elenia kannattaa esitystä jakelumaksujen rakenteiden yhtenäistämisestä ja tehopohjaisen hinnoittelun edistämisestä. Elenia esittää, että Energiavirasto valmistelee määräysluonnoksen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa niin, että määräysluonnoksessa huomioidaan mahdollisimman hyvin asiakkaiden sähkönkäyttöön liittyvät muutokset sähköisen siirtymän yhteydessä sähköverkkopalvelun jakelumaksujen uusien rakenteiden vaikutukset asiakkaille, erityisesti ns. tehomaksukomponentti.

4. LIITTYMISJOHDON MÄÄRITELMÄN TÄSMENTÄMINEN

Elenia kannattaa liittymisjohdon määritelmän täsmentämistä koskevia muutoksia.

5. LIITTÄMISVELVOLLISUUS

Elenia kannattaa esitystä kohtuullisten liittymisaikojen määrittämisestä ja tarkennusta mahdollisuudesta poiketa määritetyistä liittymisajoista eri jakeluverkoissa.

On kuitenkin huomioitava, että liittämisvelvollisuuteen jakeluverkoissa esitetään merkittäviä kiristyksiä suhteessa voimassa oleviin velvoitteisiin. Pidämme välttämättömänä, että mikäli lakisääteistä liittämisvelvollisuuteen kuuluvaa kohtuullisen liittämisaian enimmäismäärää kiristetään, tulee samanaikaisesti lainsäädännöllä ja valvontamenetelmillä varmistaa, että verkonhaltijoilla on mahdollisuudet toteuttaa sellaiset ennakoivat investoinnit, jotka mahdollistavat nopeutetun verkkoon liittämisen myös tulevaisuudessa. Puhtaan siirtymän vaikutuksesta kantaverkon kapasiteettitilanne on nopeasti heikentynyt etenkin kasvukeskusten läheisyydessä ja tämä haastaa uusiutuvan tuotannon sekä uuden kulutuksen liittämisen sähköverkkoon. Sama suuntaus on nähtävissä myös jakeluverkoissa ja niiden vapaa kapasiteetti vähenee kiihtyvällä tahdilla. Suomen sähköverkkoa tulee pystyä kehittämään riittävän etupainotteisesti, jottei siitä muodostu pullonkaulaa puhtaan siirtymän etenemiselle ja tätä kautta koko Suomen kilpailukyvyllä.

On tärkeä huomata, että voimassa olevat verkkoyhtiöiden valvontamenetelmät eivät mahdollista verkkojen riittävän etupainotteista kehittämistä ja tarvittavaa määrää ennakoivia investointeja.

Elenia kannattaa esitystä jakeluverkkoyhtiön velvollisuudesta ilmoittaa tietoa jakeluverkon kapasiteetista ja liittämistä koskevan pyynnön tilasta.

Kunnioittavasti,

Jorma Myllymäki
toimitusjohtaja